

OPISKELIJAN OPAS

4. vsk

2023-2024

MÄNTÄN LUKIO

KOULUN PUHELINNUMEROT

Vs. rehtori, opinto-ohjaaja, Johanna Rintapää	044 728 8214
Vararehtori Sirkku Polvinen	044 728 8213
Koulusihteeri Sari Luomanperä	050 439 1125
Kouluterveydenhoitaja Miia Naarminen	050 440 0324
Kuraattori Anne Airasmaa	044 428 8206
Kiinteistöhoitaja Pirkko Yläkangas	050 522 6555
Keittiö	044 728 8221
Siivoojat	044 097 9295

OPETTAJAT

	<u>Nimilyhennys</u>	<u>Oppiaine</u>	<u>Opetusluokka</u>
Berg Marjo	MB	ÄI	SUL
Helén Markus	MHE	MAA, MAB	MAL
Kananen Pauli	KAP	MU	MU
Kaunisto Sari	SK	RU, SA, SC, SD, erit.op	SAL
Ketonen Henna	HK	HI, YH	HIL
Kymäläinen Petri	PKY	FY, KE, MAB	FYL
Linkopuu Henna	HeLi	Ilmaisutaito, S2	
Lipsonen Anu	ALI	EN, RU	ENL
Mäenpää Päivi	PM	LI	
Mäntynen Marika	MM	S2	KIL
Nieminen Veronika	VN	RA	K2
Peltonen Katja	KPE	MAB	MA3
Pelto-Piri Timo	TPP	ET, FF, PS, UE	USL
Penttinen Tero	TP	L	
Polvinen Sirkku	SP	BI, GE, TE	BIL
Rintapää Johanna	JR	OP	
Sultani Leea	SuLe	KU	KUV
Viertoma Josefiina	JVI	EAB	

RYHMÄNOHJAAJAT

<u>Ryhmä</u>	<u>Ryhmänohjaaja</u>	<u>puh.</u>	<u>ohjausluokat</u>
23a	Markus Helen	044-0979294	MAL
23b	Petri Kymäläinen	044-0979297	FYL
22a	Marjo Berg	044-0979293	SUL
22b	Anu Lipsonen	044-0979298	ENL
22c	Timo Pelto-Piri	044- 0979299	USL
21a	Sirkku Polvinen	044-728 8213	BIL
21b	Henna Ketonen	044-4392555	HIL
20a	Sari Kaunisto	044-3558003	SAL

LUKUVUODEN TYÖ- JA LOMA-AJAT

Syyslukukausi	09.08.2023 – 21.12.2023	työpäiviä 91
Syysloma	16.10.2023 - 20.10.2023	(vko 42)
Itsenäisyyspäivä	06.12.2023	
Joululoma	22.12.2023 - 07.01.2024	

Kevätlukukausi	08.01.2024 – 01.06.2024	työpäiviä 97
----------------	-------------------------	--------------

***Abien koulutyö päättyy to 15.02.2024**

Talviloma	26.02.2024 – 01.03.2024	(vko 9)
Pääsiäinen	29.03.2024 - 01.04.2024	
Vappu	01.05.2024	
Helatorstai	09.05.2024	

JAKSOT JA PÄÄTTÖVIKOT

<u>Jaksot</u>	<u>Päiviä</u>	<u>Päätösviikot</u>
1. ke 09.08.2023 – ke 20.09.2023	(31)	to 14.09.2023 – ke 20.09.2023
2. to 21.09.2023 – to 09.11.2023	(31)	pe 03.11.2023 – to 09.11.2023
3. pe 10.11.2023 – ke 10.01.2024	(32)	ti 19.12.2023– ke 10.01.2024
4. abit to 11.01.-2024 - to 15.02.2024	(27)	ti 06.02.2024 - pe 09.02.2024
4. to 11.01.2024 – pe 23.02.2024	(32)	ma 19.02 .2024 – pe 23.02.2024
5. ma 04.03.2024 – ke 17.04.2024	(31)	to 11.04.2024 – ke 17.04.2024
6. to 18.04.2024– la 01.06.2024	(31)	to 23.05.2024 – ke 29.05.2024

UUSINTA-/RÄSTIKOKEET JA NIIHIN ILMOITTAUTUMINEN

<u>Uusinta-/rästikoe</u>	<u>ilmoittautuminen</u>
ma 02.10.2023 ja ti 03.10.2023	to 28.09.2023
ma 20.11.2023 ja ti 21.11.2023	to 16.11.2023
ma 22.01.2024 ja ti 23.01.2024	to 18.01.2024
pe 23.02.2024 (abit)	ke 19.02.2024 (abit)
ma 11.03.2024 ja ti 12.03.2024	to 07.03.2024
ma 29.04.2024 ja to 02.05.2024	to 25.04.2024
to 06.06.2024, klo 9.00-12.00	ti 04.06.2024

OPPITUNTIEN AJAT

08.00 – 08.45	1, oppitunti	45 min
09.00 – 09.45	2. oppitunti	45 min
09.55 – 10.40	3. oppitunti	45 min
10.50 – 11.35	4. oppitunti	45 min
12.15 – 13.00	5. oppitunti	45 min
13.10 – 13.55	6. oppitunti	45 min
14.05 – 14.50	7. oppitunti	45 min
15.00 – 15.45	8. oppitunti	45 min

Keskiviikkoisin 1. ja 2. tunti pidetään yhteen. Tunti päättyy klo 9.30.

Päivänavaus 08.55 – 09.00

Ruokatauko 11.30 – 12.15

YO-KIRJOITUSPÄIVÄT

Syksy 2023:

- ma 11.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe
 ke 13.9. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
 pe 15.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä, englantia, ranska, espanja, saksa, venäjä
 ma 18.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
 ti 19.9. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
 to 21.9. uskonto, elämäntietä, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
 pe 22.9. äidinkieli ja kirjallisuus(suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe, suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe
 ma 25.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä, englantia, ranska, espanja, saksa, venäjä
 ke 27.9. saamen äidinkieli ja kirjallisuus -koe

Kevät 2024:

- ti 12.3. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe, suomi / ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe
 to 14.3. vieras kieli, lyhyt oppimäärä, englantia, ranska, espanja, saksa, venäjä
 pe 15.3. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe
 ma 18.3. vieras kieli, pitkä oppimäärä, englantia, ranska, espanja, saksa, venäjä
 ke 20.3. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
 pe 22.3. uskonto, elämäntietä, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
 ma 25.3. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
 ke 27.3. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
 ke 3.4. saamen äidinkieli ja kirjallisuus -koe

OPPIAINEIDEN KOODIT TYÖJÄRJESTYKSESSÄ

ÄI	äidinkieli ja kirjallisuus	LA	latina
BI	biologia	LI	liikunta
EN	englanti (pk 3:lla alkava)	MAA	matematiikka, pitkä
ES	espanja	MAB	matematiikka, lyhyt
ET	elämäntietä	MU	musiikki
FF	filosofia	OP	opinto-ohjaus
FY	fysiikka	PS	psykologia
GE	maantiede	RD	ranska (lukiossa alkava)
HI	historia	RU	ruotsi (pk 7:llä alkava)
HUA	huippu-urheiluakatemia	SA	saksa (pk 3:lla alkava)
KE	kemia	SC	saksa (pk 8:lla alkava)
KU	kuvataide	SD	saksa (lukiossa alkava)
		SU	suomi toisena kielenä

TE	terveystieto	VD	venäjä (lukiossa alkava)
TVT	tieto- ja viestintäteknikka	YH	yhteiskuntaoppi
UE	uskonto		

OPISKELUHUOLTO

Mäntän lukion opiskeluhuollon tavoitteena on edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia ja huolehtia oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista sekä opiskeluympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Opiskeluhoitoa toteutetaan sekä yhteisöllisenä että yksilökohtaisena opiskeluhoitona.

Opiskeluhoollosta vastaa yhteisöllinen, moniammatillinen hyvinvointiryhmä (YHR), jonka tehtävänä on koordinoita ja kehittää opiskeluhoitotoimintaa yleisellä tasolla. YHR:ään kuuluvat rehtori, opinto-ohjaaja, opettajajäseniä, terveydenhoitaja sekä kuraattori. YHR ei käsittele yksittäisten opiskelijoiden asioita.

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia opiskeluhoitojen palveluja, joita ovat opiskeluterveydenhuollon palvelut, opiskeluhoitojen psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä yksittäistä opiskelijaa koskeva monialainen yksilökohtainen opiskeluhoito, jota toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä.

Opiskeluhoitotyöhön osallistuvien tehtävät:

Rehtori

- vastaa lukion opiskeluhoitojen toiminnasta, tuloksellisuudesta ja kehittämisestä

Aineenopettaja

- seuraa omien kurssiensä opiskelijoiden hyvinvointia ja osallistumista opetukseen
- merkitsee päivittäin opiskelijoidensa poissaolot Wilmaan
- konsultoi erityisopettajaa opiskelijoiden oppimisvaikeuksista tarvittaessa
- sopii tarvittaessa opiskelijan kanssa tukiopestuksesta ja/tai muista opiskelujärjestelyistä

Ryhmänohjaaja

- käy kahdenkeskiset ja pienryhmäkeskustelut opiskelijan kanssa
- tarkistaa opiskelijan opiskelumenestyksen jaksoittain
- keskustelee opiskelijan kanssa ja tarvittaessa hoitajan sekä aineenopettajien kanssa opiskelijan hyvinvoinnin edistämiseksi

Opiskeluterveydenhuolto

Opiskeluterveydenhuolto ohjaa opiskelijoita huolehtimaan terveydestään, auttaa eteenpäin eri elämäntilanteissa ja tukee opiskelua sekä tulevaa työkykyä. Asetuksen (338/2011) mukaisesti terveystarkastus tehdään jokaiselle 1. vuosikurssin opiskelijalle. Muissa terveyteen liittyvissä asioissa opiskelijat voivat tulla terveydenhoitajan vastaanotolle ilman ajanvarausta päivystysaikoina. Opiskelija voi myös varata ajan vastaanotolle puhelimitse tai Wilma-viestillä.

Terveystarkastaja	Miia Naarminen
Vastaanotto	Vastaanottoaika varataan wilma-viestillä/puhelimessa
puh.	050 440 0324
sähköposti	miia.naarminen@pirha.fi

Kunnan on järjestettävä opiskelijalle vähintään kerran suun terveystarkastus. Opiskelijat varaavat itse ajan hammastarkastuksiin. Hoito on maksutonta alle 18-vuotiaille. Jos opiskelija joutuu käymään hammashuollossa kouluajalla, tulee käynnistä pyytää todistus hammashuollossa

Erityisopettaja

Erityisen tuen avulla autetaan ensisijaisesti opiskelijaa, jolla on kielellisiä erityisvaikeuksia tai muita oppimisvaikeuksia. Tuki on pedagogista tukea, joka kohdistuu oppimaan oppimiseen ja itsetunnon vahvistamiseen oppijana.

Erityisopettaja Sari Kaunisto
sähköposti sari.kaunisto@taidekaupunki.fi

Psykologi

Psykologin vastaanotolle voi hakeutua kouluterveydenhoitajan, kuraattorin, opinto-ohjaajan tai opettajan ohjaamana.

Psykologiin kannattaa olla yhteydessä

- jos sinulla on elämäntilanteeseen tai elämänhallintaan liittyviä pulmia
- jos tarvitset apua motivaation puutteeseen tai kouluväsymykseen
- jos sinulla on ihmissuhdevaikeuksia
- jos koet tarvitsevasi apua masennukseen, ahdistukseen, pelkoihin tai jännittämiseen liittyen
- jos tarvitset apua tulevaisuutesi suunnittelun kanssa

Psykologi Miia-Eerica Lius-Lahtinen
puh. 044 466 3355

Kuraattori

Kuraattorin vastaanotolle voi hakeutua ottamalla yhteyttä puhelimitse, Wilma-viestillä, sähköpostitse tai kouluterveydenhoitajan, lukiopsykologin, opinto-ohjaajan, ryhmänohjaajan tai opettajan ohjaamana. Kuraattoriin kannattaa olla yhteydessä esim.

- jos kaipaat neuvoja itsenäistymiseen, asumiseen, toimeentuloon ja sosiaaliturvaan tai viranomaisasiointiin liittyvissä kysymyksissä.
- jos koet pulmia omassa elämäntilanteessasi tai elämänhallinnassasi
- jos sinulla on ongelmia kotona, koulussa tai ihmissuhteissasi
- jos tarvitset uniopastusta
- jos sinua tai opiskelutoveriasi kiusataan
- jos päihteiden käyttö tai pelaaminen huolestuttaa

Lukiokuraattori Anne Airasmaa
Yhteydenotot puhelimella/wilmassa
puh. 044 4288206
sähköposti anne.airasmaa@pirha.fi

LUKIO-OPINNOT

Lukio on yleissivistävä toisen asteen oppilaitos, joka antaa opiskelijoille valmiudet opiskeluun yliopistossa, ammattikorkeakoulussa ja lukion oppimäärään perustuvassa ammatillisessa koulutuksessa. Lukio-opiskelu päättyy päättötodistuksen saamiseen ja ylioppilastutkintoon.

Lukio-opinnot voi suorittaa 2-4 vuodessa, perustellusta syystä 5 vuodessa. Yleisin opiskeluaika on 3 vuotta.

Lukiolaki 23 §, opiskeluaika:

”Lukion oppimäärä tulee suorittaa enintään neljässä vuodessa, jollei opiskelijalle perustellusta syystä myönnetä suoritusaikaan pidennystä.

Opiskelija, joka ei ole suorittanut opintojaan 23 §:n 2 momentissa säädetyssä ajassa tai hänelle myönnettyssä lisäajassa, samoin kuin opiskelija, jolle ei ole myönnetty lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen, menettää opiskeluoikeutensa. Opiskeluoikeutensa menettää myös sellainen opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on poissa opetuksesta ja on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja.”

Lukion opetussuunnitelman perusteet, 3.4. Opintojen rakenne:

*”Nuorille tarkoitettussa lukiokoulutuksessa lukion oppimäärä sisältää vähintään 75 kurssia. Lukio-opinnot muodostuvat lukiolaissa tarkoitetun koulutuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta annetun valtioneuvoston asetuksen (942/2014) mukaisesti **pakollisista, syventävistä ja soveltavista kursseista**. Syventävät kurssit ovat opiskelijalle valinnaisia, pääasiassa oppiaineen pakollisiin kursseihin välittömästi liittyviä jatkokursseja. Valtakunnalliset syventävät kurssit ovat valtioneuvoston asetuksessa (942/2014) tarkoitettuja syventävinä opintoina tarjottavia kursseja, joihin Opetushallitus on laatinut opetussuunnitelman perusteet. **Näitä kursseja opiskelijan on valittava opinto-ohjelmaansa vähintään kymmenen. Soveltavat kurssit** ovat menetelmäkursseja, saman tai muun koulutuksen järjestäjän tarjoamia ammatillisia opintoja, aineksia eri oppiaineista sisältäviä eheyttäviä kursseja tai muita lukion tehtävään soveltuvia opintoja. Kurssien suoritusjärjestyksestä päätetään lukion opetussuunnitelmassa.”*

Opetusta eri oppiaineissa annetaan keskimäärin 38 tuntia kestävinä kursseina. **Lukion oppimäärä sisältää vähintään 75 kurssia, joista vähintään kymmenen valtakunnallista syventävää kurssia.** Opiskelija voi ottaa opinto-ohjelmaansa enemmänkin kursseja.

Lukio-opintojen päätteeksi järjestetään ylioppilastutkinto, jossa testataan lukion oppimäärän hallintaa ja kypsyys. Yo-tutkinnosta saa yo-todistuksen, jolla haetaan Suomessa yliopistoihin ja ammatikorkeakouluihin.

Ylioppilastodistuksen saaminen edellyttää lukion päättötodistuksen saamista.

OPISKELU LUKIOSSA

RYHMÄNOHJAAJA

Ryhmänohjaajasi tapaavat viikoittaisessa ryhmänohjaustuokiossa (rotovi), joka pidetään torstaisin klo 11.35 - 12.15 välisenä aikana (ryhmänohjaaja kertoo alkamisajankohdan) ryhmän kotiluokassa (päättöviikolla rotovia ei yleensä pidetä, ellei erityistä tarvetta ilmene). Ohjausryhmä on lukiolaisen pysyvä kotiryhmä ja ryhmänohjaaja on hänen lähin tukihenkilönsä ja opinto-ohjaajansa.

Rotoveissa käsitellään kaikki ajankohtaiset ilmoitusasiat liittyen opiskeluun, päättöviikkoihin, ylioppilaskirjoituksiin jne. Ryhmänohjaaja myöntää luvan 1 - 3 päivän mittaisiin poissaoloihin. Rotoviin osallistuminen on välttämätöntä. Ryhmänohjaustuokiot kuuluvat pakolliseen opinto-ohjauksen kurssiin. Ryhmänohjaaja seuraa opiskelijan läsnäoloa ryhmänohjaustuokioissa vuosittain, ja mikäli opiskelijalle kertyy vuodessa poissaoloja rotoveilta yli viisi, hänen on läpäistävä puuttuvat ryhmänohjaustuokiot korvaava koe.

OPO

Mäntän lukiossa toimii sivutoiminen opinto-ohjaaja. Opo ohjaa Sinua kaikessa opiskeluun liittyvässä: opiskelusuunnitelman laatimisessa tai sen muuttamisessa, ylioppilaskirjoituksiin ilmoittautumisessa, Wilman käytössä, jatko-opintojen ja ammatinvalinnan pohtimisessa. Voit varata ajan listasta, joka on opon ovesa, pysäyttää käytävällä, tulla opettajainhuoneeseen tai lähettää wilma-viestin. Opo on myös Facebookissa nimellä Mäntän lukion opo. Tykkäämällä sivusta voit saada omalle etusivullesi ajankohtaista tietoa lukioon ja jatko-opintoihin liittyen. Voit myös laittaa opolle sitä kautta henkilökohtaisen viestin ilman kaveripyyntöä. Opon työtila löytyy alakerrasta. Tervetuloa!

REHTORI

Rehtori laatii lukujärjestykset ja hyväksyy opinto-ohjelmasi muutokset. Jos sinulla on lukion ulkopuolisia suorituksia (esim. musiikkiopistosta), sovit niiden hyväksymisestä ohjelmaasi rehtorin kanssa.

KOULUSIHTTEERI/KANSLIA

Koulusihteeri palvelee sinua kansliassa. Hänen puoleensa voit käännyä kaikissa koulumatka- ja opintotukiasioissa sekä myös yo-kirjoituksiin liittyvissä asioissa. Kansliasta saat tarvittavat todistukset, ilmoittautumis- ja anomus-lomakkeet.

Kansliaan tulee ilmoittaa osoite-, ym. tiedoissasi tapahtuvat muutokset, jotta opiskelijatietorekisteri pysyy ajan tasalla.

Kanslian palveluajat ovat päivittäin klo 8.30 – 11.00 ja 12.00 - 13.15.

OPINTO-OHJAUSTUNNIT

Lukion opetussuunnitelma sisältää kaksi (2) kaikille opiskelijoille yhteistä pakollista opo-kurssia. Ensimmäinen kurssi on hajautettu kolmelle opintovuodelle. Ryhmänohjaustuokiot sekä jatko-opintoihin ohjaavat opintoretket (Studia-messut, Tampereen korkeakoulupäivä) kuuluvat myös pakolliseen opoon.

PÄÄTTÖVIKKO

Lukuvuosi on jaettu kuuteen eri jaksoon, ja jokaisen jakson lopussa on **päättöviikko (5 pv)**. **Uusintakoe** järjestetään viikon sisällä jaksotodistusten antamisesta. Samalla pidetään myös **rästikoe**, johon voivat osallistua opettajan kanssa asiasta sovittuaan ne opiskelijat, jotka ovat olleet sairauden tai muun pätevän syyn vuoksi poissa varsinaisesta kokeesta (myös itsenäisesti kursseja

suorittavat). **Jos sairastuu päättöviikolla**, siitä on **ilmoitettava wilmassa kurssin opettajalle**, muuten ei ole oikeutta osallistua rästikokeeseen.

Uusintaan osallistuvat ne, jotka ovat saaneet hylätyn ja haluavat korottaa arvosanan hyväksytyksi. Sekä **rästi- että uusintakokeeseen ilmoittaudutaan lomakkeella, joka jätetään täytettynä kansliaan.**

Päättöviikolla järjestettävät kokeet (= yhtä monta kuin on jaksossa opiskeltavia aineita, lukuun ottamatta esim. opoa, kuvista yms.) järjestetään aamupäivisin klo 8-11.30 välisenä aikana. Mikäli jostakin aineesta ei pidetä koetta, päättöviikon tunnit ovat normaalia opetusta. Kokeen kesto on kahdesta neljään tuntia. Ennen koetta (yleensä edellisenä päivänä) pidetään ns. **valmistelutunti** ja kokeen jälkeen (yleensä seuraavana päivänä) **selitystunti**. Nämä tunnit ovat sekä pakollisia että hyödyllisiä. Muita oppitunteja ovat hajautettujen aineiden mm. liikunnan, kuvataiteen ja musiikin kurssit. Kokeiden sijaan jakson päättöviikko voi sisältää teemallisia kokonaisuuksia.

Päättöviikon koulupäivät voivat olla tavallista lyhyempiä, joten lukuaikaa on. Silti on tärkeää muistaa, että **kokeisiin valmistaudutaan koko jakson ajan** tekemällä tehtävät ja kertaamalla tunneilla käsitellyt asiat. Yhden illan aikana ei voi oppia koko kurssin sisältöä!

KURSSIN UUSIMINEN

Mikäli koe ei suju toivotulla tavalla ja kurssitodistukseen tulee kurssin arvosanaksi 4 tai soveltavasta kurssista hylätty H, on mahdollista yrittää suorittaa kurssi uusintakoepäivänä seuraavan jakson alussa. Uusintakokeeseen ilmoittaudutaan kansliasta saatavalla lomakkeella. Jos uusintakoe ei mene läpi, hyväksyttävän arvosanan saamiseksi on osallistuttava kurssille uudelleen.

HYVÄKSYTYN KURSSIN UUSIMINEN

Jos et ole tyytyväinen jostakin kurssista saamaasi arvosanaan, voit korottaa sitä osallistumalla kurssille uudelleen. Valitse kurssi itsellesi Wilmasta. Parempi arvosana jää voimaan.

Opiskelija voi kerran lukuvuodessa yrittää korottaa **yhtä edellisen vuoden hyväksytyä arvosanaa**. Korotusmahdollisuus järjestetään lukuvuoden alussa elokuussa. Korotukseen ilmoittaudutaan samalla lomakkeella kuin muuhunkin uusintakokeeseen. Kokeeseen on ilmoittauduttava kansliaan viimeistään elokuun alussa. Arvosanoista parempi jää voimaan.

ITSENÄINEN OPISKELU

Jos opiskelija opiskelee kurssin kokonaan tai osittain itsenäisesti, noudatetaan soveltuvin osin edellä mainittuja arviointiperiaatteita. Tavoitteiden saavuttamista ja niiden suuntaista edistymistä arvioidaan myös tällöin riittävän laaja-alaisesti kurssin kokonaisuuden kannalta.

Opettaja voi perustellusta syystä myöntää opiskelijalle luvan suorittaa kurssi itsenäisesti. Tällaisia syitä ovat kurssien päällekkäisyys, jokin muu ajankäyttöön liittyvä pätevä syy tai opiskelijan erityinen tuen tarve. Opettaja ja opiskelija keskustelevat yhdessä edellytyksistä kurssin itsenäiseen suorittamiseen. Kurssi suoritetaan ensisijaisesti siinä jaksossa, jossa se on tarjolla normaaliopetuksessa. Opettaja ohjaa itsenäistä suorittamista ja sopii kirjallisesti opiskelijan kanssa kurssin suorittamisen aikataulusta, ohjauksesta, suoritustavasta ja arviointiperusteista. Itsenäinen suoritus jätetään arvosteltavaksi jakson loppuun mennessä tai opettajan kanssa sovittuna aikana.

Opiskelijan itsenäisesti suorittama kurssi arvioidaan noudattaen samoja arviointiperiaatteita kuin lähiopetuksessa. Arvioinnin tehtävänä on antaa palautetta opiskelijalle kurssin tavoitteiden saavuttamisesta ja oppiaineen opiskelun etenemisestä. Kurssin arviointi perustuu paitsi mahdollisiin kirjallisiin kokeisiin, myös opintojen edistymisen arviointiin ja opiskelijan tuotosten arviointiin. Myös opiskelijan oma itsearviointi voidaan ottaa huomioon käyttäen hyväksi muun muassa kurssin arviointikeskustelua. Itsenäisesti opiskellusta kurssista edellytetään hyväksytty arvosana.

POISSAOLOT

Vaikka lukio on vapaaehtoinen koulu, sen menestyksellinen suorittaminen edellyttää jatkuvaa läsnäoloa. Koulu on opiskelijan työpaikka, josta ei voi olla aiheettomasti poissa.

Koulusta ei saa olla ilman pätevää syytä tai ilman lupaa poissa. Jos opiskelija on estynyt saapumasta kouluun eikä hän ole saanut etukäteen lupaa poissaoloon, hänen itsensä tai hänen huoltajansa on ilmoitettava poissaolosta ryhmänohjaajalle, mikäli poissaolo jatkuu yli kolme päivää.

Jos opiskelija tarvitsee vapaata, on hänen pyydettävä siihen lupa etukäteen ryhmänohjaajalta tai rehtorilta, yli kolmen päivän poissaoloon lupa pyydetään rehtorilta. Anomuslomakkeita saa kansliasta. Ennen luvan myöntämistä on opiskelijan selvitettävä rehtorille, miten hän hoitaa opintonsa poissaolon aikana. Kesken päivän poistumiseen opiskelijalla on oltava lupa terveydenhoitajalta, ryhmänohjaajalta, opettajalta, opinto-ohjaajalta tai rehtorilta. Etukäteen tiedossa olevaa menoa ei hyväksytä luvalliseksi poissaoloksi, ellei lupaa ole kysytty ennalta.

Opiskelijan on selvitettävä jokaisen tunnilta poissaolonsa (myös luvalla tapahtuneet) syy välittömästi kurssin opettajalle. Selvitetyksi poissaoloksi katsotaan lääkärin tai terveydenhoitajan antama todistus sekä rehtorin, ryhmänohjaajan, opettajan tai opinto-ohjaajan myöntämä tai huoltajan/vanhemman todistama poissaolo. Alle 18-vuotiaiden opiskelijoiden huoltajille annetaan tunnukset Wilma-järjestelmään, jossa huoltaja selvittää opiskelijan poissaoloja ja lähettää viestejä ryhmänohjaajille ja opettajille.

Poissaolojen vaikutus kurssin arviointiin

Yli kahdeksan (8) tunnin poissaolo kurssilta merkitsee sitä, että kurssi hylätään, paitsi jos opiskelija on ollut todistettavasti sairaana (lääkärin tai terveydenhoitajan todistus tai muu virallinen selvitys asiasta). Opiskeluhuollolliset perusteet voivat myös olla perusteena poissaolorajasta poikkeamiseen.

Yli 15 minuutin myöhästymisestä merkitään yksi poissaolotunti ja kolmesta alle 15 minuutin myöhästymisestä yksi tunti. Poissaolosta aiheutuneen jälkeen jäämisen korjaamiseksi opiskelija neuvottelee opettajan kanssa mahdollisista lisätehtävistä ja poissaoloja korvaavista tehtävistä. Poissaolot, jotka voidaan tulkita aiheettomiksi tai joista opiskelija ei ole omatoimisesti antanut selvitystä, vaikuttavat kurssiarvosanaan alentavasti kurssin alussa ilmoitetulla tavalla.

ARVIOINTI

- Kurssit arvioidaan toisistaan riippumatta asteikolla 4 - 10. Numero 4 on hylätty, 5 välttävä, 6 kohtalainen, 7 tyydyttävä, 8 hyvä, 9 kiitettävä ja 10 erinomainen. Soveltavista kursseista annetaan merkintä suoritettu S tai hylätty H.
- Kurssin arviointi perustuu paitsi kirjalliseen kokeeseen (ei aina) myös jatkuvaan näyttöön eli tuntiaktiivisuuteen, kotitehtäviin ja erilaisten tuotosten arviointiin. (Tuotokset on palautettava ajoissa opettajalle!)
- Sellaisista aineista, joiden oppimäärä opiskelijalla käsittää vain yhden kurssin, tulee todistukseen suoritusmerkintä S, ellei opiskelija ilmoita haluavansa numeroa. Sama koskee liikuntaa. Selvyiden vuoksi numero tulee jaksotodistukseen kaikille. Ennen päättötodistusta kysytään, mitkä aineet opiskelija haluaa arvosteltavaksi numeroin, mitkä suoritettu - merkinnällä.
- Koko oppimäärän arviointi: Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien perusteella.

Opiskelijan on suoritettava vähintään 2/3 opinto-ohjelmansa mukaisista oppiaineen oppimäärän valtakunnallisista pakollisista ja syventävistä kursseista hyväksytysti. Jos oppiaineessa on 1 tai 2 kurssia, molemmat on suoritettava hyväksytysti. Jos kursseja on 3 – 5, 1 kurssi saa olla hylätty. Jos kursseja on 6 – 8, 2 kurssia voi olla hylättyjä, ja jos oppiaineessa on 9 kurssia, hylättyjä kursseja saa olla 3 jne.

Jokainen opiskeltu pakollinen ja syventävä kurssi on mukana oppiaineen arvosanassa. Oppiaineisiin liittyviä (koulukohtaisia syventäviä) ja soveltavia kurssisuorituksia voidaan pitää arvosanaan vaikuttavana lisänäyttönä. Huomaa kuitenkin, että koulukohtaista soveltavaa kurssia, josta on arvosana H, ei lasketa kurssimäärään. Kunkin aineen oppimäärän arvostelun pohjaksi lasketaan kaikkien (valtakunnallisten) kurssien arvosanojen aritmeettinen keskiarvo.

Oppiaineen oppimäärän arvioinnin suorittajalla on mahdollisuus myös korottaa arvosanaa, mikäli opiskelijan tiedot ja taidot ovat aineen opiskelun päättövaiheessa kurssiarvosanojen perusteella määräytyvää arvosanaa paremmat.

PLAGIOINTI

On kiellettyä jäljentää toisen tekemiä tekstejä tai muita aineistoja. Se, joka esittää omissa nimissään toisen tekemää, syyllistyy plagiointiin. Plagiointia on lyhyidenkin tekstikatkelmien varastaminen toiselta. Saat kyllä käyttää toisilta saatuja tietoja, mutta sinun on muokattava niistä oma tuotoksesi. Se on tietysti työläämpää, mutta oppimisen kannalta tuloksellisempaa. Kun muokkaat tekstiä, se jäsentyy samalla omien aivojesi tietovarantoon. Plagioinnin välttäminen on siis oppijan omakin etu. Ennen kaikkea se sisältyy reiluun peliin, jota tutkivassa työssä on

noudatettava. Muunlaista vilppiä on esimerkiksi työn tekeminen rehellisen näköiseksi, vaikka lähteet olisi keksitty tyhjästä, tai lähteen sisällön vääristeleminen. Lähde on kunnioitettava niin, että sen tekijä voi hyväksyä esittämäsi tiedot.

Plagiointista rangaistaan koulussamme seuraavasti:

- Yhdestä rikkeestä seuraa kyseisen tehtävän hylkääminen.
- Jos rike on toistuva, hylätään koko kurssi.
- Jos plagiointia on useassa oppiaineessa, seuraa rehtorin puhuttelu.

OPINTOSUUNNITELMAN MUUTTAMINEN

Opintosuunnitelman muutokset tehdään opon kanssa varaamalla aika opon tapaamiseen.

Aloitettua kurssia voi keskeyttää ilmoittamalla asiasta itse kurssin opettajalle. Kurssi on keskeytettävä viimeistään kokeessa, siten ettei jätä arvosteltavaa suoritusta ja ilmoittaa opettajalle keskeytyksestä. Mikäli jättää kokeensa arvosteltavaksi, kurssia ei voi myöhemmin mitätöidä.

OMAN LUKUJÄRJESTYKSEN LAATIMINEN JA WILMA

Lukiolaisten valintojen perusteella rehtori on tehnyt uusille opiskelijoille jakso- suunnitelman, jota voi itse muuttaa joko käymällä opon juttusilla tai tekemällä itse muutokset **Wilmaan**. Wilma-ohjelma mahdollistaa opiskelijoille ja opettajille Primuksen käytön Internetin välityksellä.

Uudet opiskelijat valitsevat pääsääntöisesti sellaisia kursseja, joissa ei ole v-kirjainta. Jos he osallistuvat vanhan opetussuunnitelman mukaisille kursseille, heidän on syytä selvittää opolta, mitä ko. kurssi vastaa uudessa opetussuunnitelmassa.

Jos vanha opiskelija (LOPS 2016, ennen 2021 elokuussa lukio-opinnot aloittaneet) valitsee uuden opetussuunnitelman kurssin, hänen on selvitettävä, mitä kurssia se vastaa vanhassa opetussuunnitelmassa.

Opiskelijat voivat

- Tarkistaa ja muokata osoite- ja henkilötietojaan (**Ilmoita muutoksista aina myös kansliaan!**)
- Tehdä kurssivalintansa kurssitarjottimelta ilmoittautumisaikana
- Nähdä ja tulostaa suoritukset ja työjärjestykset
- Tulostaa esim. opintorekisteriotteen
- Vastata kyselyihin

Ilmoittautumisaika on aina ennen uuden jakson alkua. Kukin saa **oman salasanan**, jolla hän pääsee katselemaan ja tekemään omia valintojaan miltä tahansa tietokoneelta, jossa on internet-yhteys.

Wilma on kaiken aikaa selattavissasi, mutta muutoksia voi tehdä vain ilmoitettuna aikana. Wilmaan on määrätty ryhmäkoon yläraja. Kun merkkaat itsesi uuteen ryhmään, muista myös poistaa itsesi vanhasta ryhmästä, jotta Wilma pysyisi ajan tasalla. Seuraa myös muutoksen vaikutusta koko lukuvuoden ohjelmaasi. Jos et mahdu ryhmään, johon sinun olisi välttämätöntä päästä, käy keskustelemassa opon kanssa. Ota yhteyttä opoon myös, jos tarvitset apua Wilman käytössä.

OPPIMISEN JA OPISKELUN TUKEA

Oppimisen ja opiskelun tuen tarkoituksena on tukea opiskelijaa lukio-opintojen suorittamisessa. Opiskelija voi olla tilapäisesti jäänyt jälkeen opinnoissaan, tai tuen tarve voi johtua esimerkiksi kielellisestä, matemaattisesta, motorisesta tai tarkkaavaisuuden häiriöstä. Se voi liittyä myös sosiaalisiin vaikeuksiin, mielenterveyden tai elämäntilanteen ongelmiin.

Tuki järjestetään ottaen huomioon opiskelijoiden erilaiset lähtökohdat, vahvuudet ja kehitystarpeet. Oppimisen ja opiskelun tukeminen merkitsee yhteisöllisiä ja opiskeluympäristöön liittyviä ratkaisuja sekä opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin vastaamista. Keskeisiä asioita ovat oppimisen esteettömyys, oppimisvaikeuksien ennaltaehkäisy ja varhainen tunnistaminen. Huomiota kiinnitetään opiskelijan oppimisen valmiuksiin, oppimaan oppimisen taitojen kehittämiseen ja mahdollisuuteen ottaa vastuuta omasta opiskelustaan, sen suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista. Opiskelijoille ja huoltajille annetaan tietoa tuen saannin mahdollisuuksista ja huoltajia kannustetaan tukemaan osaltaan opiskelijan tavoitteellista oppimista.

Opettaja suunnittelee tukitoimet yhdessä opiskelijan kanssa sekä yhteistyössä muiden mahdollisten asiantuntijoiden kanssa. Jokaisen opettajan tehtävänä on antaa kannustavaa palautetta ja ohjata tukea tarvitsevaa opiskelijaa siten, että hänen itseluottamuksensa, itsearviointitaitonsa ja oppimaan oppimisen taitonsa sekä kyky suunnitella tulevaisuuttaan vahvistuvat. Opiskelijan tarvetta erityisjärjestelyihin ylioppilastutkinnon kokeissa arvioidaan hänen lukioaikana tarvitsemansa ja saamansa tuen pohjalta. Häntä ohjataan tarvittavien lausuntojen hankkimisessa sekä sovitaan yhteistyöstä opiskelijan tarvitsemien erityisjärjestelyjen kokeilemiseksi ja harjoittelemiseksi.

Tukimuotoina voivat olla opetuksen eriyttäminen ja muut pedagogiset ratkaisut, kurssien valintamahdollisuuksien hyödyntäminen, monipuolinen opinto-ohjaus ja ryhmänohjaajan tuki. Oppimistilanteet ja kokeet pyritään järjestämään siten, että opiskelijan yksilölliset tarpeet otetaan huomioon. Lukiolain 13 §:n (629/1998, muutettu lailla 478/2003) mukaan opiskelijan opiskelu voidaan järjestää osittain toisin kuin lukiolaissa ja -asetuksessa säädetään ja lukion opetussuunnitelmassa määrätään. Tarvittavat tukitoimet ja tuki eri oppiaineissa voidaan sopia kirjattavaksi opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan. Opiskelijaa ohjataan tarvittaessa hakemaan lukiolain 29 §:n 2 momentin mukaisia palveluja. Oppimisen ja opiskelun tuen rinnalla opiskelija voi saada myös yksilökohtaista opiskeluhoitoa.

TUKIOPETUS

Opiskelijalla on mahdollisuus saada tukiovetusta. Edellytyksenä on opiskelun asianmukainen hoitaminen. Tukiovetusta saadakseen opiskelija ottaa yhteyttä aineenopettajaan.

KOULUSTA EROAMINEN

Mikäli aiot erota koulusta, haet kansliasta eroamisilmoituslomakkeen, jonka jälkeen keskustele ensin ryhmänohjaajan tai opion kanssa. Palautat eroamisilmoituksen täytettynä kansliaan, jonka jälkeen sinulle tehdään erotodistus.

OPISKELIJAKUNNAN TOIMINTA

Mäntän lukion opiskelijakuntaan kuuluvat kaikki koulun opiskelijat. Sen tarkoituksena on virkistää ja motivoida opiskelijoita koulutyön ohessa sekä tuoda esille opiskelijoiden mielipiteitä, järjestää keräyksiä ja yhteisiä tilaisuuksia. Yhteinen toiminta luo yhteishenkeä!

Jos olet kiinnostunut opiskelijakunnan toiminnasta, ja sinulla on ideoita ja tarmoa, olet tervetullut opiskelijakunnan hallitukseen, johon kuuluu kuusi varsinaista jäsentä (mm. puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri). Opiskelijakunnan hallituksen jäsenten vaalit järjestetään marraskuussa. Opiskelijakunnan hallituksessa toimimisesta voidaan lukea hyväksi kurssi rehtorin harkinnan mukaan.

OPINTOSOSIAALISET EDUT

Päätoiminen lukio-opiskelija voi hakea KELA:n opintotukea. Opiskelu katsotaan päätoimiseksi, jos lukukaudessa (=syksy tai kevät) suorittaa vähintään 10 kurssia tai osallistuu vähintään kahteen ylioppilaskokeeseen.

OPINTOTUKI

KELA voi myöntää hakemuksesta 17 vuotta täyttäneelle lukiolaiselle opintotukea. Opintotuki lukio-opiskelijalle koostuu opintorahasta ja opintolainan valtioneuvostokauksesta. Alle 17-vuotias on tietyn ehdoin oikeutettu opintolainan valtioneuvostokaukseen, mutta ei opintorahaan. Tarkemmin:

www.kela.fi/opintotuki

Tukea myönnetään yleensä kolmelle opintovuodelle yhdellä hakemuksella. Mahdollisen neljännen vuoden tuki on haettava erikseen. Opintotuen hakeminen: www.kela.fi/opintotuki-nain-haet.

Opintotukihakemus tehdään sähköisesti, mutta sen voi palauttaa myös koulun kansliaan koulusihteerille.

OPPIMATERIAALILISÄ

Opintorahan oppimateriaalilisä on 48,45 e/kk 1.8.2022 alkaen. Oppimateriaalilisää voi saada vanhempansa luona asuva alle 20-vuotias ja muualla asuva alle 18-vuotias, jos vanhempien tulot ovat enintään 41 100 euroa vuodessa. Myös alle 17-vuotias opiskelija voi saada oppimateriaalilisää, vaikka hän ei voi saada muuta opintorahaa. Oppimateriaalilisä myönnetään ilman hakemusta niille opiskelijoille, jotka jo saavat opintotukea.

KOULUMATKATUKI

Koulumatkatukena korvataan päivittäisten koulumatkojen kustannuksia. Kustannukset tulee olla yli 54e/kk. Yhdensuuntaisen koulumatkan on oltava vähintään 10 kilometriä, jotta koulumatkatukea voidaan myöntää. Koulumatkatukea voi hakea tietyissä tilanteissa itse järjestettyyn kulkutapaan, esimerkiksi omalla autolla matkustamiseen.

Koulumatkatukea ei voi hakea netissä. Koulumatkatuen hakemuslomakkeen voi tulostaa KELA:N sivuilta tai sen saa koulusihteeriltä ja se palautetaan koulusihteerille.

Ajantasaiset tiedot opintotuesta löytyvät KELA:n internetsivuilta:

<https://www.kela.fi/opintotuki-opintoraha>

OHJEITA, SÄÄNTÖJÄ JA MÄÄRÄYKSIÄ

JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Järjestyssääntöjen tarkoitus on edistää koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista ja kouluyhteisön turvallisuutta sekä viihtyisyyttä. Järjestyssäännöt tukevat opetussuunnitelmassa hyväksytyjen opetus- ja kasvatustoiminnan tavoitteiden saavuttamista.

Kouluyhteisön jäsenten tulee asiallisella ja rehellisellä käytöksellään pyrkiä ylläpitämään ja edistämään koulun työrauhaa. Säännöt ovat välttämättömiä kouluyhteisön toiminnalle päivittäisen työn mahdollisimman rauhallisen sujumisen sekä yhteisön jäsenten viihtyvyyden ja turvallisuuden kannalta. Säännöt totuttavat yhteisön jäsenet vastuuseen ja takaavat myös oikeuksia kouluyhteisön jäsenille.

Järjestyssäännöt eivät sisällä yksinomaan kieltoja ja rajoituksia, vaan myös tietoja jokaiselle kuuluvista oikeuksista. Noudattamalla sääntöjä ja osallistumalla niiden kehittämiseen kouluyhteisöön kuuluvat kasvavat yhteistyökykyisiksi ja toisia ihmisiä arvostaviksi yhteiskunnan jäseniksi.

Järjestyssääntöjä noudatetaan koulualueella kouluaikana ja koulun järjestämissä tilaisuuksissa koulun ulkopuolella. Työjärjestyksessä mainittu koulutyö on järjestyssääntöjen alaista toimintaa.

TUPAKOINTI

Tupakkalaki (2010/698 12§) kieltää tupakoinnin koulussa ja koulualueella sekä sen välittömässä läheisyydessä (esim. koulun pysäköintialueella ja alueella, mihin on näköyhteys). Kielto koskee myös nuuskaa sekä sähkötupakkaa.

KURINPITO (lukiolaki §41/2018)

Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määrääjäksi, enintään yhdeksi vuodeksi.

Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta.

Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Jos opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta, häneltä voidaan tutkimuksen ajaksi pidättää oikeus opiskeluun, jos se opiskelijan tekemäksi epäiltyyn rikokseen tai siihen liittyviin seikkoihin nähden on perusteltua.

YLIOPPILASTUTKINTO

Lukio-opintojen päätteeksi suoritetaan valtakunnallinen päättötutkinto eli ylioppilastutkinto. Ylioppilastutkinnon suorittaminen tuottaa yleisen jatko-opintokelpoisuuden korkeakouluihin. Tutkinnon suorittamista varten kaikissa lukioissa järjestetään yhtä aikaa kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä, ylioppilaskokeet.

Tutkinnon suorittamisen voi hajauttaa, mutta se on suoritettava enintään kolmen perättäisen tutkintokerran aikana. Opiskelijalla on oikeus osallistua tietyn aineen ylioppilaskokeeseen, kun kaikki kirjoitettavan aineen pakolliset kurssit on suoritettu.

Ylioppilastutkinnon hyväksyttävästi suorittaneet saavat ylioppilastutkintotodistuksen. Todistus annetaan sinä tutkintokertana, jolloin kaikki pakolliset kokeet on hyväksytysti suoritettu. Ennen ylioppilastutkintotodistuksen saamista opiskelijan tulee suorittaa lukion koko oppimäärä.

Tutkinnon rakenne:

- Ylioppilastutkintoa suorittavan kokelaan on suoritettava **viisi** koetta, joihin sisältyy äidinkielenä ja kirjallisuudessa järjestettävä koe sekä kokelaan valinnan mukaan vähintään neljä eri tutkintoaineen koetta vähintään kolmesta seuraavasta ryhmästä: matematiikka, toinen kotimainen kieli, vieras kieli ja reaaliaine.
- Edellä tarkoitettuihin kokeisiin voi kuulua vain yksi koe samassa oppiaineessa.
- Kokelas voi viiden kokeen lisäksi suorittaa yhden tai useamman muun kokeen.
- Tutkintoon on sisällyttävä vähintään yksi vaativampi koe (A-kieli tai pitkä matematiikka) taikka toisen kotimaisen kielen tai vieraan kielen kokeen sijasta suoritettu äidinkielen ja kirjallisuuden koe. (Eli esim. äidinkielenään suomea puhuva kirjoittaisi myös ruotsin äidinkielen kokeen.)
- Kokelas voi suorittaa äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärään perustuvana kokeena, jos hänen äidinkielensä ei ole suomi, ruotsi tai saame ja hän on opiskellut mainitun oppimäärän mukaiset opinnot, jotka ovat kokeeseen

osallistumisen edellytyksenä lukiokoulutuksen oppimäärää suorittavalle, tai jos hän on viittomakieltä äidinkielenään tai ensikielenään käyttävä. Ylioppilastutkintolautakunta voi hakemuksesta painavan syyn vuoksi myöntää oikeuden tässä momentissa tarkoitetun kokeen suorittamiseen muulle kuin edellä tarkoitettulle kokelaalle.

Osallistumisoikeus

Lukion opiskelija voi osallistua ylioppilastutkinnon kokeeseen, kun

- asianomaisen oppiaineen kaikki pakolliset kurssit on suoritettu.
- kolme kurssia on suoritettu kielessä, jossa ei ole pakollisia kursseja.
- kaksi kurssia on suoritettu reaaliaineessa, jossa ei ole pakollisia kursseja.

Kurssien tulee olla suoritettu ennen koepäivää, äidinkielen kokeessa ennen ensimmäistä koepäivää.

Rehtorin päätöksellä kokeeseen voi erityisestä syystä osallistua myös lukion oppimäärää suorittava, joka ei ole opiskellut tämän luvun toisessa kappaleessa tarkoitettuja oppimääriä, mutta jolla muutoin voidaan katsoa olevan riittävät edellytykset kokeesta suoriutumiseen. Tämä voi tulla kysymykseen esimerkiksi silloin, kun henkilö on oppinut jonkin kielen ulkomailla tai hänellä on ollut pitkäaikainen sairaus, joka on estänyt opiskelemasta vaadittavia kursseja.

Osallistumisoikeus Mäntän lukion järjestämiin yo-kirjoituksiin muille kuin Mäntän lukion kirjoilla oleville opiskelijoille

Lukiokoulutuksen järjestäjä on velvollinen järjestämään ylioppilastutkinnon kokeet myös koulutuksen järjestäjän lukiossa aiemmin ylioppilastutkinnon suorittaneelle henkilölle, joka uusii tutkintoon sisältyvän kokeen tai täydentää tutkintoaan, sekä henkilölle, joka on aiemmin opiskellut koulutuksen järjestäjän lukiossa ja suorittaa erillisen kokeen.

Mikäli koulutuksen järjestäjä, jonka lukiossa henkilö on suorittanut ylioppilastutkinnon, ei enää järjestä lukiokoulutusta, on henkilöllä oikeus suorittaa koe asuinpaikkaansa lähinnä olevassa lukiossa.

Ylioppilastutkinnon kokeet tulee koulutuksen järjestäjän toimintaedellytysten salliessa järjestää myös muille henkilöille.

Tutkinnon suorittamisen kesto

- Kokeet on suoritettava **1-3** peräkkäisellä kirjoituskerralla.
- Hyväksytyt kokeet saa uusia rajoituksetta.
- Kokelas, joka on saanut hylätyn arvosanan pakollisesta kokeesta, voi kuitenkin jatkaa tutkinnon suorittamista käyttämällä kyseisen kokeen uusimiseen hylätyn arvosanan saamista välittömästi **seuraavat kolme tutkintokertaa**.
- Jos kokelas ei ole suorittanut tutkintoa säädettyssä ajassa, tutkinto katsotaan hylätyksi. Tutkinnon suorittamisen voi tällöin aloittaa uudelleen. Kokelas voi sisällyttää hylättyyn tutkintoon sisältyneet hyväksytyt kokeet uuteen tutkintoon kolmen vuoden ajan aiemmin suoritettujen kokeiden hyväksymisestä.

Kokeiden uusiminen tutkinnon valmistuttua

- Tutkinnon suorittanut henkilö saa uusia hylätyn kokeen rajoituksetta.
- Hyväksytyin kokeen saa uusia rajoituksetta.

Tutkintomaksut

Kokeisiin ilmoittautuneelta peritään koekohtainen maksu 34 €/koe. Ylioppilastodistusta ei anneta, ellei maksuja ole suoritettu.

Ilmoittautuminen

Ilmoittautuminen **kevään** ylioppilastutkinnon kokeisiin **päätyy edellisen vuoden marraskuun 23. päivänä.**

Ilmoittautuminen **syksyn** ylioppilastutkinnon kokeisiin **päätyy saman vuoden kesäkuun 5. päivänä.**

Ilmoittautuminen on sitova, joten suorituskerta katsotaan käytetyksi ja maksut peritään, vaikka kokelas ei osallistuisikaan kokeeseen. Opiskelija voi erityisestä syystä anoa tutkintolautakunnalta aiemmin tekemänsä ilmoittautumisen mitätöintiä.

Lisätietoja ylioppilastutkintolautakunnan sivuilta www.ylioppilastutkinto.fi.

Arvostelu

Kokeiden alustavan arvostelun suorittavat koulun opettajat. Alustava arvostelu osoittaa viitteellisesti lopullisen koekohtaisen arvosanan. Ylioppilastutkintolautakunta määrää lopulliset koekohtaiset arvosanat. Eri tutkintokertoina voi pisterajoissa olla suuria vaihteluja.

Yo-kokeet arvostellaan 7-portaisella asteikolla seuraavasti: Laudatur(L), Eximia cum laude approbatur(E), Magna cum laude approbatur(M), Cum laude approbatur(C), Lubenter approbatur(B), Approbatur(A), Improbatur(i).

Koesuorituksen arvostelua koskeva oikaisumenettely

Ylioppilastutkintolautakunnan päätökseen, jolla koesuoritus on arvosteltu, saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Ylioppilastutkintolautakunnalle 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin oikaisuvaatimuksen tekemiseen oikeutetulla on ollut tilaisuus saada tietoa arvostelun tuloksesta ja arvosteluperusteiden soveltamisesta kokelaan koesuoritukseen.

Ylioppilastutkintolautakunta määrää oikaisuvaatimuksen käsittelijöiksi vähintään kaksi arvostelijaa, joista kukaan ei ole aikaisemmin arvostellut kohteena olevaa koevastausta.

Kokelaalle annetaan ylioppilastutkintotodistus tai todistus hyväksytyjen kokeiden suorittamisesta sen

estämättä, että hänen suoritukseensa on vaadittu oikaisua (A 612/2019, 8 §). Jos arvosana oikaisu-
menettelyn tuloksena muuttuu, tilalle annetaan maksutta uusi todistus.

OPPIAINEET JA TUNTIJAKO (LOPS 2016) 4. vsk:n opiskelijat

Oppiaine	Pakolliset kurssit	Valinnaiset syventävät kurssit	Valinnaiset soveltavat kurssit
Äidinkieli ja kirjallisuus	6	3	13
Englannin kieli A	6	2	3
Ruotsin kieli B1	5	2	4
Saksan kieli B2		8	
Saksan kieli B3		10	
Muut B3-kielet		8	
Matematiikka lyhyt	1+5	3	
Matematiikka pitkä	1+9	3	4
Fysiikka	1	8	
Kemia	1	5	1
Biologia	2	3	1
Maantiede	1	3	2
Historia	3	5	5,5
Yhteiskuntaoppi	3	1	0,5
Uskonto / ET	2	4	3
Psykologia	1	5	1
Filosofia	2	2	1
Terveystieto	1	2	1
Kuvataide	1-2	8	3
Musiikki	1-2	2	4
Liikunta	2	3	3
Opinto-ohjaus	2		1,5-2
HUA (urheiluakatemia)			1-18